

FISA MASURII M2/6A - DEZVOLTAREA / MODERNIZAREA SI DIVERSIFICAREA ACTIVITATILOR ECONOMICE NON-AGRICOLE IN SPATIUL RURAL

Denumirea măsurii: Dezvoltarea / modernizarea si diversificarea activitatilor economice non-agricole in spatiul rural

Codul măsurii: M 2/6A.

Tipul măsurii:

- SERVICII.
- INVESTITII.
- SUMA FORFETARA

1.Descrierea generală a măsurii:

1.1. Justificare. Corelare cu analiza SWOT:

Implementarea acestei măsuri este necesară pentru stimularea mediului de afaceri din spațiul rural prin susținerea financiară a întreprinzătorilor care realizează activități non-agricole pentru prima dată (start-up în baza unui plan de afaceri), precum și pentru cei care modernizează și/sau dezvoltă activitățile economice non-agricole existente. Măsura contribuie la ocuparea unei părți din excedentul forței de muncă existent, la dezvoltarea, modernizarea și diversificarea economiei rurale, la creșterea veniturilor populației rurale și a nivelului de trai, la scăderea sărăciei și la combaterea excluziei sociale.

1.2. Obiectivul de dezvoltare rurală al Reg(UE) 1305/2013:

Art.4.(c) obținerea unei dezvoltări teritoriale echilibrate a economiilor și comunităților rurale, inclusiv crearea și menținerea de locuri de muncă.

1.3.Obiectiv(e) specific(e) local(e) al(e) măsurii :

2. Susținerea dezvoltării antreprenoriatului și facilitarea tranziției forței de muncă din domeniul sectorului agricol către sectoare economice non-agricole.

1.4. Contribuție la prioritatea/prioritățile prevăzute la art.5, Reg.(UE) nr.1305/2013:

P6. Promovarea incluziunii sociale, a reducerii sărăciei și a dezvoltării economice în zonele rurale.

P2. Creșterea viabilității exploatațiilor și a competitivității tuturor tipurilor de agricultură în toate regiunile și promovarea tehnologiilor agricole inovatoare și a gestionării durabile a pădurilor.

1.5. Contribuția la Prioritățile SDL (locale):

P2. Dezvoltarea / modernizarea și diversificarea activitatilor economice non-agricole in spatiul rural;

Măsura contribuie la Dezvoltarea locala plasata sub responsabilitatea comunitatii, in baza analizei nevoilor si prioritatilor locale.

1.6. Masura corespunde obiectivelor art. 19 din Reg.(UE) nr.1305/2013:

(b) investiții în crearea și dezvoltarea de activități neagricole;

1.7.Contribuția la domeniile de intervenție:

DI.6A - Facilitarea diversificării, a înființării și a dezvoltării de întreprinderi mici, precum și crearea de locuri de muncă;

1.8. Contribuția la obiectivele transversale ale Reg. (UE) 1305/2013:

Măsura contribuie la:

Inovare - Dezvoltarea și diversificarea activităților economice în zonele rurale va deschide noi oportunități și posibilități pentru adoptarea de metode noi și utilizarea de tehnologii inovative, sporind astfel atractivitatea satelor românești.

Mediu și clima - măsura promovează investițiile pentru producerea și utilizarea energiei regenerabile, prelucrarea deșeurilor, a reziduurilor precum și a celor pentru reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră și de amoniac în agricultură.

1.9. Complementaritate cu alte măsuri din SDL:

M4. - „Energie verde” și protecția mediului.

1.10. Sinergia cu alte măsuri din SDL:

M1. - Dezvoltarea echilibrată a satelor;

2. Valoarea adăugată a măsurii:

Măsura contribuie la:

- Stimularea activităților economice noi din sfera serviciilor pentru populație sau pentru alte activități economice non-agricole din teritoriul GAL.
- Dezvoltarea economică, a resurselor umane și utilizarea de resurse energetice regenerabile.
- Crearea de noi locuri de muncă.

3. Trimiteri la alte acte legislative:

- Legislația națională cu incidență în domeniile activităților neagricole prevăzută în Ghidul solicitantului pentru participarea la selecția SDL.
- Reg. (UE) 1303/2013, Reg. (UE) 1305/2013, Reg. (UE) nr. 1407/2014,

4. Beneficiari direcți/indirecți (grup țintă):

4.1. Beneficiari direcți:

Sprrijinul financiar prevăzut pentru această sub-măsură se acordă pentru:

- micro-întreprinderi și întreprinderi mici din spațiul rural, care își propun activități non-agricole. Sprijinul poate fi acordat întreprinderilor care sunt înființate în anul depunerii aplicației de finanțare (start-up) pentru desfășurare de activități non-agricole, precum și întreprinderilor existente care activează exclusiv în domeniul agricol și care vor desfășura activități non-agricole, pe care pe care nu le-au mai efectuat până la data aplicării pentru sprijin.
- Micro-întreprinderi și întreprinderi mici existente din spațiul rural, care își propun activități non-agricole,
- Micro-întreprinderi și întreprinderi mici noi, înființate în anul depunerii aplicației de finanțare sau cu o vechime de maxim 3 ani fiscali, care nu au desfășurat activități până în momentul depunerii acesteia (start-up).
- S.R.L.-D-uri;

4.2. Beneficiarii indirecți:

- Persoanele din categoria populației active aflate în căutarea unui loc de muncă.

5. Tip de sprijin (conform art. 67 din Reg. (UE) nr. 1303/2013):

- investiții în crearea și dezvoltarea de activități non-agricole;
- În cadrul acestei măsuri se acordă sprijin pentru microîntreprinderi și întreprinderi mici din mediul rural, care își creează sau dezvoltă activități non-agricole în zonele rurale.
- Rambursarea costurilor eligibile suportate și plătite efectiv de solicitant pentru proiectele de construcție/modernizare/dotare a întreprinderilor mici/micro-întreprinderilor existente.
- Sprijin public nerambursabil va respecta prevederile Regulamentului 1407/2013 cu privire la sprijinul de minimis și nu va depăși 200.000 Euro/beneficiar pe 3 ani fiscali.

6. Tipuri de acțiuni/cheltuieli eligibile și neeligibile:

Tipurile de acțiuni eligibile/neeligibile, stabilite cu respectarea prevederilor din HG Nr. 226/2015, Regulamentele (UE) Nr.1305/2013, Nr.1303/2013, PNDR - Cap..8.1 și Fisa Tehnică a Sm 19.2.

6.1. Tipuri de acțiuni/cheltuieli eligibile pentru proiectele de servicii/investiții:

- Amenajarea terenului pentru investiții și racordarea la utilități.
- Construcția, extinderea și/sau modernizarea și dotarea clădirilor;
- Achiziționarea și costurile de instalare, inclusiv în leasing de utilaje, instalații și echipamente noi;
- Investiții intangibile: achiziționarea sau dezvoltarea de software și achiziționarea de brevete, licențe, drepturi de autor, mărci.
- Achiziționarea de mașini specializate profilului.
- Înființarea de ateliere/service auto.
- Fabricarea produselor din lemn, tamplarie PVC, plastic, fier forjat, produselor din materiale pentru construcții (piatră, nisip, ciment).
- Fabricarea brichetelor și peletilor.
- Modernizarea și dotarea spațiilor de servicii/productie și a altor structuri de primire turistică (restaurant, camping, sat de vacanță, bungalow-uri, etc.);
- Amenajarea terenului și racordarea la utilități pentru spațiile de servicii.
- Înființarea/modernizarea/dotarea spațiilor pentru activități pentru toată gama de servicii (cu excepția comerțului cu amănuntul) și de agrement recreative (trasee turistice; parcuri de tip paint-ball, aventuri, amenajări areale de echitație, centre închiriere echipamente sportive -biciclete, ATV-uri, undițe, schi-uri, etc);
- Cheltuieli pentru consultanță, proiectare, monitorizare și management, inclusiv onorariile pentru consiliere privind durabilitatea economică și de mediu, taxele pentru eliberarea certificatelor, potrivit art.45 din Regulamentul (UE) nr.1305/2013, precum și cele privind obținerea avizelor și autorizațiilor necesare implementării proiectelor, prevăzute în legislația națională.

6.3. Tipuri de acțiuni/cheltuieli neeligibile pentru proiectele de servicii/investiții:

- Nu este eligibilă achiziția de mașini și utilaje agricole!
- Nu sunt eligibile achizițiile de mașini, utilaje și echipamente second-hand.
- Nu sunt eligibile activitățile privind comerțul cu amănuntul.
- Cheltuieli specifice de înființare și funcționare a întreprinderilor (obținerea avizelor de funcționare, taxe de autorizare, salarii angajați, costuri administrative, etc).
- Cheltuieli efectuate înainte de semnarea contractului de finanțare a proiectului cu excepția costurilor generale definite la art. 45, alin 2 litera c) a R (UE) nr. 1305/2013 care pot fi realizate înainte de depunerea cererii de finanțare;
- Cheltuieli cu achiziția mijloacelor de transport pentru uz personal și pentru transport persoane;
- Cheltuieli cu investițiile ce fac obiectul dublei finanțări care vizează aceleași costuri eligibile;
- Cheltuieli în conformitate cu art. 69, alin (3) din R (UE) nr. 1303/2013 și anume:
  - a. dobânzi debitoare;
  - b. achiziționarea de terenuri construite și neconstruite;
  - c. taxa pe valoarea adăugată, cu excepția cazului în care aceasta nu se poate recupera în temeiul legislației naționale privind TVA - ul sau a prevederilor specifice pentru instrumente financiare;
  - d. în cazul contractelor de leasing, celelalte costuri legate de contractele de leasing, cum ar fi marja locatorului, costurile de refinanțare a dobânzilor, cheltuielile generale și cheltuielile de asigurare.
  - e. Cheltuieli care fac obiectul finanțării altor programe europene/naționale.

7. Condiții de eligibilitate:

7.1. Pentru proiectele de investiții (de tip start-up):

- Solicitantul trebuie să se încadreze în categoria beneficiarilor eligibili;
- Investiția trebuie să se încadreze în cel puțin unul dintre tipurile de activități sprijinite prin sub-măsură;
- Sediul social și/sau punctul/punctele de lucru trebuie să fie situate în teritoriul GAL;
- Activitatea va fi desfășurată în spațiul rural și cel puțin 80% din noii angajați trebuie să aibă domiciliul stabil în spațiul rural;

7.2. Pentru proiectele de investiții în modernizarea/dezvoltarea întreprinderilor existente:

- Solicitantul trebuie să se încadreze în categoria beneficiarilor eligibili;
- Investiția trebuie să se încadreze în unul din tipurile de sprijin prevăzute prin măsură;
- Solicitantul trebuie să își desfășoare activitatea aferentă investiției finanțate în teritoriul GAL;
- Solicitantul trebuie să demonstreze capacitatea de a asigura cofinanțarea investiției;
- Viabilitatea economică a investiției trebuie să fie demonstrată pe baza prezentării unei documentații tehnico-economice;

- Întreprinderea nu trebuie să fie în dificultate în conformitate cu liniile directoare privind ajutorul de stat pentru salvarea și restructurarea întreprinderilor în dificultate;
- Investiția va fi precedată de o evaluare a impactului preconizat asupra mediului și dacă aceasta poate avea efecte negative asupra mediului, în conformitate cu legislația în vigoare.

8. Criterii de selecție:

- Proiectele care utilizează energia produsă din surse regenerabile.
- Proiecte care crează noi locuri de muncă;

Criteriile de departajare pentru proiectele cu punctaj egal sunt în ordine, următoarele:

- Tineri sub vârsta de 40 ani;
- Solicitantul are experiența în implementarea proiectelor cu finanțare europeană;
- Domiciliul solicitantului în UAT unde se realizează investiția.

9. Sume aplicabile și rata sprijinului:

9.1. Justificare:

Prin această măsură se urmărește:

- diversificarea economiei rurale prin creșterea numărului de microîntreprinderi și întreprinderi mici în sectorul non-agricol, dezvoltarea serviciilor și crearea de locuri de muncă în spațiul rural;

Proiectele din cadrul acestei măsuri sunt din categoria operațiunilor generatoare de venit, finanțarea fiind de maxim 90% din valoarea proiectului.

9.2. Sume aplicabile și rata sprijinului:

Cuantumul sprijinului este de:

- Pentru proiectele generatoare de venit, cuantumul sprijinului este de maxim 90% din valoarea eligibilă a proiectului.

10. Indicatori de monitorizare:

- 6A. Locuri de muncă create.
- 2A. Numărul de exploatații agricole/beneficiari sprijiniți.
- 1A. Total cheltuiela publică realizată;